

EL LENGUATGE

Al temps del raïm

Entre els exemples amb què el Diccionari Fabra il·lustra el significat essencial del mot *temps* (temps cronològic), trobem la frase adverbial *al temps de la nostra joventut*. No hi hauria, creiem, cap inconvenient a aïllar d'aquesta frase el conjunt *el temps de* i considerar-lo com una locució prepositiva, més o menys equivalent a *durant* i apta a introduir grups nominals com *els exàmens, la guerra, el raïm, les cireres, el segar, etc.*, i molt útil, per tant, en concurrència amb *durant*, per a resoldre l'ús prepositiu indegut que es fa del mot *quan*: *Hi vaig cada any al temps del raïm* (en lloc de *...quan el raïm*). Si diem *S'acosta el temps dels bolets* el conjunt *el temps dels bolets* és, de fet, un mer grup nominal complex, però amb l'anteposició de la preposició *a* esdevé una frase adverbial: *Hi anirem al temps dels bolets*. Aquestes construccions admeten, a més, un desenvolupament que podríem anomenar conjuntiu, per a la formació d'oracions complexes, tal com mostren els exemples següents, extrets del mateix Fabra. *El temps que els soldats portaven cua (cua)* i *Els brots i els pàmpols que es tallen (brostlm)*.

L'oració *Es tallen al temps que s'esporguen* podria admetre, potser, dues anàlisis diferents, quant a l'enllaç sintàctic entre la principal i la subordinada: considerar que aquest enllaç es fa per mitjà del relatiu *que* en funció temporal, amb *el temps* com a antecedent, grup que, precedit per la preposició *a*, és un complement adverbial de la principal, que seria segurament l'anàlisi més adequada, i considerar que el conjunt *al temps que* és una locució conjuntiva temporal. Però àdhuc admetent aquesta segona anàlisi, creiem que aquestes construccions només són vàlides en casos com els que hem indicat, és a dir, quan és qüestió d'èpoques de l'any (sovint del cicle agrícola) o de períodes de temps determinats per algun esdeveniment: la guerra, les vacances, les eleccions, etc. I, per tant, i és aquí on volíem anar a parar, diríem que cal rebutjar l'ús que avui es fa en el llenguatge periodístic del conjunt *al temps que* indicant simultaneïtat, és a dir, amb el mateix valor que *alhora que* i *al mateix temps que*, ús que sembla degut a la influència del castellà, en construccions com «Preparen la campanya electoral al temps que reorganitzen el partit», que no vacil·larem a esmenar substituint-hi *al temps que* per *alhora que* o bé *al mateix temps que*.

Albert Jané